

Zákon

o vodovodech a kanalizacích s prováděcí vyhláškou

IV.
VYDÁNÍ

a podrobným komentářem
po velké novele včetně dopadů
nového občanského zákoníku
k 1. 4. 2014

Vladimír Chaloupka
Zdeněk Horáček
Aleš Kendík
Jiří Duda
Karel Frank

sonus

REFKONSTRUKCE

Zákon předpokládá, že náklady spojené s pořízením přípojky hradí odběratel; smluvně se však mohou strany dohodnout jinak.

Z judikatury:

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 9. 2012, sp. zn. 28 Cdo 223/2012 (www.nsoud.cz)

Vodovodní přípojku a kanalizační přípojku pořizuje na své náklady odběratel, není-li dohodnuto jinak; vlastníkem přípojky je osoba, která na své náklady přípojku pořídila. Jelikož vodovodní, kanalizační, plynovodní a elektrická přípojka je považována za samostatnou věc v právním smyslu a jednoznačně je určeno, kdo je jejich vlastníkem, nemůže jejich výstavbou vzniknout bezdůvodné obohacení vlastníku nemovitosti, ke které jsou tyto přípojky vedeny, neboť se přípojky nestávají součástí nemovitosti, ale zůstávají samostatnou věcí v právním smyslu. Z uvedeného důvodu proto vybudování energetických přípojek nelze podřadit pod rozsah bezdůvodného obohacení, jež by vznikla vlastníku nemovitosti v důsledku jejího zhodnocení.

K odstavci 7:

Ustanovení odstavce 7 upravuje skutečnost, že realizace údržby a oprav vodovodních a kanalizačních přípojek uložených v pozemcích, které jsou veřejným prostranstvím, vyžaduje zajištění ochrany veřejného zájmu, např. bezpečnost osob, dopravy, veřejného pořádku atd.

Ustanovení § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, rozumí veřejným prostranstvím všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejnou zeleň, parky a další plochy přístupné každému bez omezení, tedy plochy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví těchto ploch. Tato definice je pro účely zákona o vodovodech a kanalizacích využitelná.

Opravou jsou například práce spojené s odstraněním poruchy potrubí přípojek z důvodu nadměrného zatížení těžkým dopravním prostředkem, pokud není znám viník, odstranění bodové nebo podélné poruchy potrubí způsobené např. bludnými proudy u kovového potrubí nebo vadou použitého materiálu (podélná porucha v důsledku vady materiálu může zahrnout i celou trubku), výměna případných armatur na vodovodní přípojce, čištění kanalizační přípojky, pokud se neprokáže ucpaní předměty, které nejsou přirozenou součástí odpadních vod. Zpravidla se čistí celá přípojka a náklady se dělí podílově podle délky přípojky pod veřejným prostranstvím a ostatní plochou. Opravou není výměna potrubí po uplynutí jeho životnosti nebo v důsledku rychlé koroze, popřípadě výměna potrubí z nevyhovujícího materiálu, např. z olova.

Údržbou jsou například práce spojené s úpravou povrchu nad přípojkami způsobené sedáním zeminy ve výkopové rýze, nebo s kontrolou, zda pokles není způsoben nezjevným únikem vody z přípojky, úprava povrchu kolem poklopů ovládacích armatur na vodovodních přípojkách a poklopů revizních šachet na kanalizačních přípojkách. U kanalizačních přípojek je údržbou odstraňování náletového porostu, pokud by mohl být příčinou prorůstání kořenů do potrubí.

Související výklady:

Výklad Ministerstva zemědělství č. 14 k zákonu o vodovodech a kanalizacích a souvisejícím právním předpisům ze dne 7. 2. 2005 (<http://eagri.cz>)

Výměnu vodovodní nebo kanalizační přípojky hradí vlastník přípojky nebo její části, v případě, že nejde o opravu, ale o úpravu stavby, její rekonstrukci nebo změnu stavby. Posouzení zda jde o opravu (opravy a údržbu stavby - hradí a zajišťuje na pozemcích tvořících veřejná prostranství provozovatel vodovodu nebo kanalizace) nebo její úpravu nebo její rekonstrukci (náklady hradí vlastník přípojky), případně o stavbu novou je v kompetenci stavebního úřadu, u kterého bude oprava, stavební úprava nebo údržbové práce ohlášeny, resp. u kterého bude požádáno o vydání stavebního povolení.

Pokud je přípojka, nebo její část vyměňována současně s rekonstrukcí vodovodního řádu nebo kanalizační stoky, musí vlastník a provozovatel vodovodu nebo kanalizace a vlastník přípojky posoudit, zda její stav s ohledem na stáří, použitý materiál, zatížení provozem na terénu a kvalitou provedení vyžaduje výměnu. Pokud půjde o výměnu, hradí ji, jak je výše uvedeno, vlastník přípojky nebo její části. Následné opravy vyměněné části přípojky uložené v pozemcích, které tvoří veřejné prostranství, zajišťuje a hradí provozovatel vodovodu nebo kanalizace z provozních prostředků.

Nebude-li přípojka nebo její část vyměněna, ačkoliv její stav s ohledem na stáří, použitý materiál, zatížení provozem na terénu a kvalitou provedení takovou výměnu nezbytně vyžaduje, je třeba, aby v případě, pokud je takovým stavem ohrožována bezpečnost provozu, požární zajištění, neprovedení by bylo příčinou provozních závad, ohrožení životního prostředí nebo estetické vady, aby se vlastník nebo provozovatel vodovodu nebo kanalizace pro veřejnou potřebu obrátil na příslušný stavební úřad s žádostí o nařízení nezbytných úprav na stavbě (§ 87 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, případně s žádostí o nařízení odstranění takové závadné stavby § 88 stavebního zákona).

Výklad Ministerstva zemědělství č. 25 k zákonu o vodovodech a kanalizacích a souvisejícím právním předpisům ze dne 7. 2. 2005 (<http://eagri.cz>)

Údržbu a opravy vodoměrné šachty hradí ve všech případech vlastník vodovodní přípojky, neboť za vodoměrem je již vnitřní vodovod ve vlastnictví vlastníka připojeného pozemku nebo stavby, a to bez ohledu na to, zda jde o veřejné prostranství či oplocený soukromý pozemek. Údržbu a opravy kanalizačních šachet, ve kterých končí kanalizační přípojka (nebo více přípojek) a začíná stoka, hradí vlastník stoky, neboť taková šachta je vždy součástí kanalizace a je ve vlastnictví jejího vlastníka. Pro úplnost uvádíme, že pokud je kanalizační šachta na přípojkě pouze jako revizní, je její údržba a opravy hrazena podle § 3 odst. 7 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů, a pokud je kanalizační šachta jako spojná na konci vnitřní kanalizace a začátku přípojky, hradí její údržbu a opravy bez ohledu na to, zda jde o veřejné prostranství či oplocený soukromý pozemek vlastník vnitřní kanalizace, neboť slouží ke spojení částí vnitřní kanalizace.

Při nevyhovujícím technickém stavu vodovodní nebo kanalizační přípojky, tedy při jejich obnově nebo rekonstrukci, hradí náklady vždy vlastník přípojky nebo její části.

Problematiku „veřejného prostranství“ řeší výklad č. 8.

Přesné vymezení vodovodních a kanalizačních přípojek a jejich částí ve vazbě na údržbu a opravy hrazené provozovatelem v rámci provozních prostředků zahrnovaných do ceny pro vodné a ceny pro stočné je uvedeno v grafické podobě na následujících 20 obrázcích.

Schéma 1

